

დანართი №1. პასუხები სსიპ „გარემოს ეროვნულმა სააგენტო“-ს მიერ მოთხოვნილ დასაზუსტებელ საკითხებზე

№	დასაზუსტებელი საკითხები	პასუხი/განმარტება
1.	<p>გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, დაგეგმილი საქმიანობა ითვალისწინებს სხვადასხვა სახეობის სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების ინსინერაციას. ვინაიდან, ნარჩენების მართვის კანონმდებლობა, ისევე როგორც სტრატეგიული დოკუმენტები ორიენტირებულია ნარჩენების რეციკლირებასა და ენერჯის აღდგენაზე, ხოლო, ნარჩენების განთავსება, ნარჩენების მართვის იერარქიის ყველაზე დაბალ საფეხურს წარმოადგენს და იგი შეიძლება გამოყენებული იქნას მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ დამუშავების სხვა მეთოდები არ არის ხელმისაწვდომი, მიზანშეწონილი არ არის შემდეგი ნარჩენების ინსინერაცია: 16 01 03 - განადგურებას დაქვემდებარებული საბურავები; 13 02 08* - ძრავისა და კბილანური გადაცემის კოლოფის სხვა ზეთები და სხვა ზეთოვანი ლუბრიკანტები; 13 02 04* - ძრავისა და კბილანური გადაცემის კოლოფის მინერალური ქლორირებული ზეთები და ქლორირებული ზეთოვანი ლუბრიკანტები; 17 02 01 - ხე; 17 02 02 - მინა; 17 02 03 - პლასტმასი. შესაბამისად, ზემოაღნიშნული ნარჩენების შემდგომი მართვის საკითხები საჭიროებს დაზუსტებას;</p>	<p>შპს „შავი ზღვის ტერმინალი“ გაითვალისწინებს აღნიშნულ საკითხს და გზშ-ს ანგარიშის პარაგრაფში 3.2.6.1., ცხრილში 3.2.6.1.1. წარმოდგენილი ნარჩენების სახეებიდან არ მოახდენს შემდეგი ნარჩენების ინსინერაციას:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 16 01 03 - განადგურებას დაქვემდებარებული საბურავები; • 13 02 08* - ძრავისა და კბილანური გადაცემის კოლოფის სხვა ზეთები და სხვა ზეთოვანი ლუბრიკანტები; • 13 02 04* - ძრავისა და კბილანური გადაცემის კოლოფის მინერალური ქლორირებული ზეთები და ქლორირებული ზეთოვანი ლუბრიკანტები; • 17 02 01 - ხე; • 17 02 02 - მინა; • 17 02 03 - პლასტმასი. <p>ამ სახის ნარჩენების მართვა განხორციელდება სამინისტროსთან შეთანხმებული ნარჩენების მართვის გეგმის შესაბამისად. მათი მართვის კონკრეტული ღონისძიებები გაიწერება განახლებულ ნარჩენების მართვის გეგმაში, რომელიც მომზადდება და სამინისტროში წარმოდგენილი იქნება გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების შემდგომ.</p>
2.	<p>ასევე დაზუსტებას საჭიროებს ინსინერაციის შედეგად მიღებული ნაცრის მართვის საკითხი. ვინაიდან, გზშ-ის</p>	<p>შპს „შავი ზღვის ტერმინალი“ გაითვალისწინებს აღნიშნულ საკითხს.</p>

	<p>ანგარიშიში მოცემულია ნარჩენის სარკისებური კოდი 19 01 12 - მძიმე ნაცარი და წიდა, გარდა 19 01 11* პუნქტით განსაზღვრულისა, საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს N426 დადგენილების მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, იმ შემთხვევაში, თუ ამ წესის II დანართში ხელმისაწვდომია სარკისებური კოდი, ნარჩენების კლასიფიკაცია უნდა მოხდეს სახიფათო ნარჩენად, ვარსკვლავით (*) აღნიშნული კოდით. ამავე დადგენილების შესაბამისად, ნარჩენებს შეიძლება მიენიჭოს არასახიფათო ნარჩენების კლასიფიკაცია იმ შემთხვევაში, თუ ნარჩენების წარმომქმნელი მიმართავს ასეთი მოთხოვნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს და წარადგენს წარმოქმნილი ნარჩენების არასახიფათობის შესახებ მტკიცებულებას. წარმოქმნილი ნარჩენის არასახიფათობის შესახებ მტკიცებულება უნდა მოიცავდეს აკრედიტებული ლაბორატორიის დასკვნას, ნარჩენების არასახიფათობის დასადგენად, ნარჩენების შემადგენლობაზე ჩატარებული ანალიზის საფუძველზე ან/და იმ პროცესების/საქმიანობის მახასიათებლების შეფასებას, რომლიდანაც წარმოიქმნა ნარჩენი;</p>	<p>ნარჩენების ინსინერაციის შედეგად წარმოქმნილი ნაცარი დროებით დასაწყობდება ტერმინალის ტერიტორიაზე არსებულ სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსების ობიექტში. როგორც გზშ-ს ანგარიშიშია მითითებული მოხდება ნაცრის პერიოდული (6 თვეში ერთხელ) მონიტორინგი ტოქსიკური ელემენტების (მძიმე მეტალები) შემცველობაზე. კომპანია ნაცარს განიხილავს როგორც სახიფათო ნარჩენს, მანამ სანამ არ მოხდება აკრედიტებული ლაბორატორიის მიერ დასკვნის გაცემა ნარჩენების არასახიფათობის შესახებ და ეს დასკვნა არ შეთანხმდება საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან და სსიპ „გარემოს ეროვნულ სააგენტო“-სთან.</p>
<p>3.</p>	<p>გზშ-ის ანგარიშიში განხილულია პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები. მათ შორის, ადგილმდებარეობის სამი ალტერნატიული ვარიანტი (ყულევის საზღვაო ტერმინალის ტერიტორიის ცენტრალური ნაწილი - I; სამხრეთ ნაწილი - II და ჩრდილოეთ ნაწილი - III), საიდანაც უპირატესობა მიენიჭა ტერმინალის სამხრეთ ნაწილში არსებულ</p>	<p>ყულევის საზღვაო ტერმინალის ტერიტორიაზე ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების ემისიების ძირითადი წყაროები კონცენტრირებულია ჩრდილოეთ ნაწილში. შესაბამისად ყველაზე მგრძობიარე რეცეპტორს წარმოადგენს სოფ. ყულევის მჭიდროდ დასახლებული ზონა, სადაც მოქმედი ზღვ-ს ნორმების პროექტის მიხედვითაც კარგად ჩანს, რომ მავნე ნივთიერებების მოსალოდნელი</p>

<p>ტერიტორიას (II). გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, შეირჩა II ალტერნატივა, ვინაიდან ტერიტორია ტერმინალში არსებული ემისიების სხვა წყაროებიდან და ავარიული სიტუაციების მხრივ შედარებით მაღალმგრძობიარე უბნიდან დაშორებულია, ამასთან ანგარიშში აღნიშნულია, რომ სხვა ალტერნატივებთან შედარებით მეტი (720 მ) მანძილითაა დაცილებული საცხოვრებელი სახლიდან. თუმცა გზშ-ის ანგარიშის თანახმად უახლოეს მოსახლემდე მანძილი 370-380 მეტრია, რაც ურთიერთშეუსაბამოა. მნიშვნელოვანია, გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი იქნეს საპროექტო ადგილმდებარეობის ალტერნატივების დეტალური (მრავალკრიტერიუმიანი) ანალიზი, შერჩეული ლოკაციის გარემოსდაცვითი დასაბუთებით;</p>	<p>კონცენტრაციები უახლოვდება ზღვრულად დასაშვებ მაჩვენებლებს.</p> <p>შესაბამისად, ინსინერატორის და მისი დამხმარე ინფრასტრუქტურის ტერმინალის ტერიტორიის უფრო ჩრდილოეთით განთავსება (გზშ-ს ანგარიშის მიხედვით I და III ალტერნატიული ვარიანტები) ზრდის მაღალ მგრძობიარე რეცეპტორზე (ანუ სოფ. ყულევის დასახლებულ ზონაზე) კუმულაციური ზემოქმედების რისკებს. აქედან გამომდინარე ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედების თვალსაზრისით უკეთესია ინსინერატორის და მისი დამხმარე ინფრასტრუქტურის უფრო სამხრეთით განთავსება (ანუ II ალტერნატიული ტერიტორია), რის შედეგადაც ყულევის დასახლებულ ზონამდე მანძილი 720 მ-მდე იზრდება.</p> <p>მეორეს მხრივ, როგორც ეს შენიშვნაშია მოცემული, ამ შემთხვევაში I და III ალტერნატიული ვარიანტებთან შედარებით მცირდება განმარტოებით მდგარ სახლამდე (ნაკვეთის საკადასტრო კოდი: 45.15.22.009, მესაკუთრე - ა.ნაჭყეზია) დაშორების მანძილი და შეადგენს 370-380 მ-ს. თუმცა ეს სახლი არ წარმოადგენს ისეთივე მაღალი მგრძობიარეობის მქონე რეცეპტორს, როგორც ზემოაღნიშნული სოფ. ყულევის მჭიდროდ დასახლებული ზონა, ამას განაპირობებს შემდეგი გარემოება: მოქმედი და ახალი ზდგ-ს ნორმების პროექტის მიხედვით განმარტოებით მდგარ სახლთან მანვე ნივთიერებების ფონური კონცენტრაციები (ანუ ტერმინალის სხვა მნიშვნელოვანი წყაროების გავლენა) გაცილებით დაბალია. შესაბამისად</p>
---	---

		<p>ინსინერატორის და დიზელის სამარაგო რეზერვუარის ექსპლუატაციაში გაშვება კუმულაციური ზემოქმედების ნაკლები რისკების მატარებელია. გარდა ამისა, უნდა აღინიშნოს, რომ მოპოვებული ინფორმაციის მიხედვით ეს შენობა არ წარმოადგენს მუდმივ საცხოვრებელ სახლს და იგი გამოიყენება მხოლოდ იშვიათ შემთხვევაში, აქტიური სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობის დროს.</p> <p>დამატებით უნდა აღინიშნოს, რომ ზდგ-ს ნორმების პროექტში წარმოდგენილი გაანგარიშებების მიხედვით ნებისმიერ საკონტროლო წერტილთან (მათ შორის ზემოაღნიშნულ სახლთან) ატმოსფერული ჰაერის ზენორმატიულ დაბინძურებას ადგილი არ ექნება.</p> <p>ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ინსინერატორის და მისი სამარაგო რეზერვუარის განთავსების II ალტერნატიული ტერიტორიის ძირითადი უპირატესობაა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ნაკლები ზემოქმედება (მათ შორის კუმულაციური ეფექტი).</p> <p>გარდა ამისა, ინსინერატორის განთავსების II ალტერნატიულ ტერიტორიას გააჩნია სხვა უპირატესობები, კერძოდ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ტერიტორიამდე მიდის დამაკმაყოფილებელ მდგომარეობაში არსებული შიდა სამოედნო საავტომობილო გზა. შესაბამისად ნარჩენების და ნაცრის ტრანსპორტირება სირთულეებს არ უკავშირდება. სახიფათო ნარჩენების სათავსოდან ინსინერატორამდე მარშრუტი არ გაივლის უსაფრთხოების თვალსაზრისით მაღალი მგრძობელობის მქონე ობიექტების სიახლოვეს;
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • სხვა ყველა ალტერნატიულ ტერიტორიასთან შედარებით შერჩეული უბანი მდებარეობს უსაფრთხოების თვალსაზრისით მაღალი რისკის მქონე ობიექტებიდან (სარეზერვუარო პარკები და სხვა საწარმოო უბნები) მოშორებით.
4.	<p>გარემოზე ზემოქმედების შეფასების პროცედურის ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე საპროექტო ტერიტორიის დათვალიერებისას, შპს „შავი ზღვის ტერმინალი“-ს წარმომადგენლის განმარტებით საპროექტო ტერიტორიაზე არ იგეგმება ნავთობპროდუქტების საცავის განთავსება, მისი განმარტებით ინსინერატორი არ მოიხმარს დიდი რაოდენობით დიზელს, რის გამოც ინსინერატორის დიზელით მომარაგება მოხდება ინსინერატორის განთავსების ტერიტორიიდან სამხრეთით, საწარმოს ტერიტორიაზე არსებული ავტოგასამართი სადგურიდან. თუმცა, გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, ინსინერატორის სამხრეთით დაგეგმილია 2,3 კუბ.მ მოცულობის დიზელის სამარაგო რეზერვუარის მოწყობა. შესაბამისად, დაზუსტებას საჭიროებს ინსინერატორის დიზელის საწვავით მომარაგების შესახებ დეტალური ინფორმაცია;</p>	<p>უნდა აღინიშნოს, რომ ამ საკითხთან დაკავშირებით ადგილი ჰქონდა გაუგებრობას. აღსანიშნავია, რომ საწვავით მომარაგების ასეთი სქემა არ პასუხობს ტერმინალის ტერიტორიაზე დანერგილ უსაფრთხოების მაღალ სტანდარტებს.</p> <p>ტერმინალის ხელმძღვანელობის მიერ მოწოდებული დაზუსტებული ინფორმაციით საქმიანობის განხორციელებისას გათვალისწინებული არ არის ტექნოლოგიურ სქემაში რაიმე ავტოგასამართი სადგურის ჩართვა. როგორც გზშ-ს ანგარიშშია მოცემული დიზელის სამარაგოდ გამოყენებული იქნება მიწისზედა რეზერვუარი, რომელიც პერიოდულად შეივსება მოძრავი ავტოცისტერნით. აღსანიშნავია, რომ წარმოდგენილ ზდგ-ს ნორმების პროექტში ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების ემისიების გაანგარიშებისას გათვალისწინებულია აღნიშნული რეზერვუარის პერიოდული შევსება.</p>
5.	<p>ზემოაღნიშნული არსებული ავტოგასამართი სადგურის შესახებ ინფორმაცია არ არის მოცემული წარმოდგენილი გზშ-ის ანგარიშში - არ არის დატანილი წარმოდგენილ გენ გეგმაზე, ასევე არ არის გათვალისწინებული გაბნევის ანგარიშში. აღნიშნული საკითხი საჭიროებს დაზუსტებას;</p>	<p>როგორც ზემომდებარე პუნქტში აღინიშნა, ტექნოლოგიური პროცესი არ გულისხმობს ავტოგასამართი სადგურის გამოყენებას. ინსინერატორის მიმდებარედ მოეწყობა მიწისზედა დიზელის სამარაგო რეზერვუარი, რომელიც პერიოდულად შეივსება მოძრავი ავტოცისტერნით.</p>

6.	<p>გზშ-ის ანგარიშზე დართულ ზდჩ-ის ნორმების პროექტში, დანართი 3-ში წარმოდგენილი საწარმოო-ტექნოლოგიური ჩამდინარე წყლების საანგარიშო ხარჯი და ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზ.დ.ჩ.) ნორმების ცხრილში მოცემული საწარმოო-ტექნოლოგიურ ჩამდინარე წყლებში შეწონილი ნაწილაკებისთვის გაანგარიშებული წლიური რაოდენობა (ტ/წელ.) საჭიროებს დაზუსტებას.</p>	<p>შენიშვნა გათვალისწინებულია. წარმოგიდგენთ ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზ.დ.ჩ.) ნორმების პროექტს, სადაც (გვ.6; გვ.7.) შეტანილია შესაბამისი შესწორებები.</p>
----	--	--

ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზ.დ.ჩ.) ნორმები

1. საწარმო (ორგანიზაცია) - შ.პ.ს. „შავი ზღვის ტერმინალი“, ნავთობის და ნავთობპროდუქტების გადასატვირთი სოფ. ყულევის საზღვაო ტერმინალი
2. ჩაშვების წერტილი №1
3. ჩამდინარე წყლების კატეგორია - საწარმოო - სანიაღვრე, სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები.
4. ზედაპირული წყლის ობიექტის დასახელება და კატეგორია - მდინარე ცივა, თევზსამეურნეო წყალმომარება, II კატეგორია.
5. ჩამდინარე წყლების საანგარიშო ხარჯი - 607,369 მ³/სთ, 1 311 771 მ³/წელ, მათ შორის: სანიაღვრე - 607,369 მ³/სთ, 1311771 მ³/წელ; სამეურნეო-ფეკალური - 15,678 მ³/სთ, 18300 მ³/წელ, საწარმოო - ტექნოლოგიური - 2,066 მ³/სთ, 9131,97 მ³/წელ.
6. ჩამდინარე წყლების შემადგენელი მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ნორმები;

ცხრ.1

ჩაშვების წყაროს #	მავნე ნივთიერებათა დასახელება	ზ.დ.კ. მგ/ლ	რაოდენობა	
			მგ/სთ	ტ/წელ
ჩაშვების წყარო #1	სანიაღვრე			
	შეწონილი ნაწილაკები	20	12147,38	26,235
	ნავთობპროდუქტები	0,3	182,211	0,394
	უ.ბ.მ	6	3644,214	7,871
	სამეურნეო-ფეკალური			
	შეწონილი ნაწილაკები	3	47,034	0,055
	უ.ბ.მ	3	47,034	0,055
	ამონიუმის აზოტი	0,4	6,27	0,0073
	ქლორიდები	350	5487,3	6,405
	პოლიფოსფატი	0,2	3,136	0,0037
	საწარმოო - ტექნოლოგიური			
	შეწონილი ნაწილაკები	25	51,67	0,228
	ნავთობპროდუქტები	0,3	0,62	0,00274
	უ.ბ.მ	6	12,40	0,05479

7. გამწმენდი ნაგებობის ტიპი და წარმადობა: სამრეწველო-სანიაღვრე წყლების გასაწმენდად ობიექტი უზრუნველყოფილია ИНСТЕБ- ის ტიპის გამწმენდი მოწყობილობით, წარმადობით

ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზ.დ.ჩ.) ნორმების პროექტი

80 მ³/სთ, 1920 მ³/24 სთ. სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების გასაწმენდად ობიექტზე დამონტაჟებულია გამწმენდი ნაგებობა БИОКС 100, წარმადობით 100 მ³/სთ, 2400 მ³/24სთ.

8. სამრეწველო მოედნის ფართი: 96,43 ჰა;

9. წყალმომხმარებლის საქმიანობის დასახელება: ნავთობის და ნავთობპროდუქტების მიღება სარკინიგზო საშუალებებიდან და გადატვირთვა სანაოსნო საშუალებებში და ნაწილობრივ პირიქით საპირისპირო მიმართულებით.

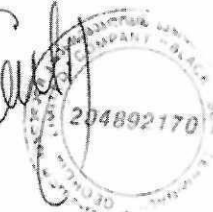
ცხრ.2

მაგნე ნივთიერებათა დასახელება ინგრედიენტები	კვარტალური ლიმიტები (ტ/წელ)				სულ (ტ/წელ)
	I	II	III	IV	
შეწონილი ნაწილაკები	6,624	6,624	6,624	6,624	26,496
ნავთობპროდუქტები	0,101	0,101	0,101	0,101	0,402
ჟ.ბ.მ	1,997	1,997	1,997	1,997	7,986
ამონიუმის აზოტი	0,00183	0,00183	0,00183	0,00183	0,00732
ქლორიდები	1,60125	1,60125	1,60125	1,60125	6,405
პოლიფოსფატები	0,000925	0,000925	0,000925	0,000925	0,0037

ჩამდინარე წყლების დადგენილი ფიზიკური თვისებების მაჩვენებლები:

- მოტივტივე მინარევები - 0
- შეფერილობა - უფერო
- სუნი - უსუნო
- ტემპერატურა - ზაფხულში < 25⁰C, ზამთარში < 5⁰ C
- წყალბადის მაჩვენებელი - pH - 6,5 - 8,5
- წყალში გახსნილი ჟანგბადი - > 4 მგ/ლ

შპს „შავი ზღვის ტერმინალი“-ს
გენერალური დირექტორი

K. Guliyev

/ კარიმ გულიევი/